

Wij werken samen voor Sittard-Geleen, door- en opstart Sittard-Geleen tijdens en na coronacrisis

Een plan van aanpak middellange termijn 2020-2022

#samensterksittardgeleen

Dit is een uitgave van de gemeente
Sittard-Geleen, juni 2020.

Inhoud

Inleiding	3
Uitgangspunten	4
De aanpak in thema's	5
• Werk en inkomen	6
• Welzijn en zorg.	7
• Burgerparticipatie	9
• Onderwijs	10
• Accommodaties en vastgoed	11
• Sport.	12
• Fysieke leefomgeving en openbare ruimte	13
• Cultuur en evenementen	15
• Lokale economie en horeca	17
• Veiligheid, toezicht en handhaving	19
Samenvatting	21
Centraal in de aanpak tot 2022	22
Begrotingskader	22

Wij werken samen voor Sittard-Geleen, door- en opstart Sittard-Geleen tijdens en na coronacrisis.

Een plan van aanpak middellange termijn 2020-2022

Met ingang van 11 mei, 1 juni en 1 juli zijn de coronamaatregelen geleidelijk versoepeld. Een nieuwe fase is aangebroken: een doorstart naar een 'nieuw' normaal. De gemeente heeft meerdere uitdagingen bij de versoepeling van de overheidsmaatregelen, variërend van toegang tot gemeentelijke gebouwen tot een veilige werkomgeving voor gemeentefunctionarissen, toename van het maatschappelijk verkeer en het toezicht op de naleving van de 1,5 meter samenleving. Ook zijn tal van beleidsterreinen geraakt door de corona-effecten en coronamaatregelen, waarbij de vraag is of wijzigingen in beleid of wijze van organiseren en uitvoeren nodig zijn. Dit vraagt om een plan van aanpak.

Het college van B&W kiest voor een aanpak bestaande uit:

- Een plan van aanpak middellange termijn 2020-2022 'Wij werken samen voor Sittard-Geleen, door- en opstart Sittard-Geleen tijdens en na coronacrisis'.
- Een lange termijn aanpak die in relatie wordt gebracht met de toekomstvisie 2030.

Inleiding

Voor u ligt het plan van aanpak door- en opstart Sittard-Geleen tijdens en na corona. Dit plan blikkt vooruit tot 2022. Het is daarmee geen beschrijving van de aanpak van de afgelopen maanden, het is een aanpak gebaseerd op de kennis en ervaring van nu en een vooruitblik op de komende anderhalf jaar. Kenmerkend hiervoor is dat er geen sprake is van een stabiele situatie. We kunnen wel vooruit kijken en voorzichtig stellen dat er langzamerhand minder corona-maatregelen zijn en meer ruimte om vrijer te bewegen, werken en ontmoeten. Maar tegelijkertijd moeten we constateren dat niemand precies weet hoe de komende anderhalf jaar er uit gaan zien.

Het plan is opgebouwd rond een aantal inhoudelijk thema's waarvoor corona van grote betekenis is (geweest). Per thema wordt een beeld geschetst van wat er speelt en waar onze aanpak de komende tijd op is gericht. In dit plan wordt de terugkeer naar de gemeentelijke organisatie (van ambtenaren, college en raad) niet uitgewerkt, daar volgt een separaat plan voor.

Bij de totstandkoming van dit plan hebben we in eerste instantie als uitgangspunt 'het nieuwe normaal' genomen: de anderhalve meter samenleving. Daarmee wordt echter gesuggereerd dat de anderhalve meter samenleving 'normaal' gaat worden. Medisch ethicus Erwin Kompanje zegt in de Volkskrant van 6 juni jl.: *'De anderhalvemeter samenleving is een tijdelijk abnormaal en we gaan uiteindelijk terug naar het oude normaal. Sommige dingen van dat oude normaal, daar kunnen we ons best op bezinnen maar afstand houden is schadelijk voor onze psychosociale ontwikkeling. Mensen worden gelukkig van contact met anderen.'* Mensen hebben behoefte aan contact, nabijheid, en dat is belangrijk en essentieel voor het mens zijn. Het afstand moeten houden mag niet normaal worden. Het is nodig (in bepaalde situaties) zolang er geen vaccin is. Maar daarmee wordt het geen normaal. En dat moeten we ook niet willen.

Samengevat het 'nieuwe' normaal duurt naar verwachting tot dat er sprake is van een vaccin. Of de huidige maatregelen, gericht op een anderhalve meter samenleving, wenselijk en adequaat zijn voor een overbrugging tot een moment dat er sprake is van een vaccin, is nog niet gezegd.

Uitgangspunten

Zoals reeds in de inleiding aangegeven is het plan van aanpak opgebouwd aan de hand van een aantal inhoudelijke thema's. Per thema zijn de volgende vragen uitgewerkt, we beperken ons in dit plan tot het 'wat' en de 'doelen'.

Wat	Doel	Actie	Samenwerking- lokaal en regionaal	Steunmaatregelen lokaal en landelijk	Financiële consequenties gemeente	Personele consequenties en consequenties voor beleid(strajecten).	Kansen toekomstvisie 2030
-----	------	-------	-----------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	---	---------------------------

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie (hier kan ook de reeds aangeleverde tekst bij gebruikt worden).

Doelen

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Actie. Geef aan welke actiepunten worden voorgesteld.

Lokale en regionale samenwerking

Breng bestaande lokale en regionale samenwerking- en overlegstructuren in beeld alsook eventuele benodigde extra overlegstructuren.

Steunmaatregelen lokaal en landelijk

Breng bestaande en verwachte steunmaatregelen in beeld van zowel gemeente als Rijk.

Financiële consequenties gemeente

Breng de financiële consequenties in beeld.

Consequenties personeel en beleid(strajecten)

Breng de personele consequenties van de betreffende actiepunten in beeld. En breng tevens in beeld of dit gevolgen heeft voor lopende (visie- en beleids) trajecten.

Kansen toekomstvisie 2030

Benoem kort in hoeverre corona en de 1.5 meter samenleving kansen biedt voor de toekomstvisie 2030 en daarmee het thema/beleidsveld dus aandacht behoeft mbt de langere termijn.

Hoofduitgangspunten

1. Op een verantwoorde manier terugkeren naar het 'nieuwe' normaal.

2. Afhankelijk van hoe lang de huidige coronamaatregelen van kracht blijven ligt het accent op het faciliteren en mogelijk maken met als voorwaarden veilig en beheersbaar.
3. Maatwerk staat centraal met als voorwaarden:
 - a. Er zijn geen of onvoldoende steunmaatregelen van Rijk, Provincie of koepel- cq brancheorganisaties;
 - b. Er dreigt faillissement en dit wordt aangetoond en onderbouwd.
 - c. Er vindt een afweging plaats op basis van bestaande beleidskaders.

Overige uitgangspunten

- Uitvoering vindt plaats binnen de bestaande begroting en binnen de verhouding college en raad waarbij de raad in de gelegenheid worden gesteld haar kaderstellende en controlerende rol te

vervullen middels goede informatieverstrekking en een verwerking in de planning en controlecyclus.

- Indien geen gebruik wordt gemaakt of kan worden gemaakt van voorzieningen wordt op basis van maatwerk bekeken of een regeling moet worden getroffen om de gebruiker (die op dat moment geen gebruik maakt) niet te laten betalen.
- (steun)Maatregelen worden alleen uitgevoerd en ingezet daar waar deze ook bijdragen aan continuïteit en toekomstbestendigheid.
- Maatwerk staat centraal. Maatwerk binnen de thema's: voer het gesprek met inwoners, instellingen en bedrijven en zoek naar de voor hen meest passende oplossing.
- Ga niet te overhaast te werk door bijvoorbeeld al structurele of rigoureuze aanpassingen van beleid en uitvoering in gang te zetten. Weliswaar is de echte crisisfase voorbij maar er is zeker nog geen sprake van een stabiele situatie en we weten ook niet goed hoe de toekomst zich gaat ontwikkelen. Als voorbeeld, ga nu niet aan de slag met het verbreden van de stoepen (trottoirs) in het licht van 1.5 meter, want naar waarschijnlijkheid verspreidt het virus zich in de buitenlucht niet of nauwelijks.
- Zoek naar harmonisatie. Alle gemeenten gaan en zijn aan de slag met een aanpak. Zoek daarbij aansluiting: regionaal, op schaal van Zuid-Limburg en provinciaal.
- Indien gemeente subsidies doorbetaalt maar dienstverlening niet of beperkter geboden kan worden, zoek en vraag naar alternatieve vormen van dienstverlening waarmee een doorbetaling ook gerechtvaardigd wordt. Denk aan bv alternatieve vormen van zorgverlening, de andere inzet van Ecsplora gericht op sportmogelijkheden voor jongeren en wellicht ook een alternatief cultureel aanbod in Sittard-Geleen.

De aanpak in thema's

De aanpak voor de komende anderhalf jaar wordt onderstaand in beeld gebracht middels korte beschrijving van het 'wat' (huidige cq verwachte situatie) met daarna gekoppeld welk doel(en) we stellen gericht op de komende anderhalf jaar.

	<p>Wat <i>Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.</i></p>	<p>Doel <i>Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.</i></p>
<p>Werk en inkomen</p>	<p>Toenemend aantal aanvragen inkomensondersteuning in combinatie met richtlijnen dienstverlening.</p>	<p>Werkwijze afhandeling aanvragen met voldoende aandacht voor aanvrager gericht op integrale vraagverheldering, doel- en rechtmatigheid.</p>
	<p>Passende dienstverlening voor de groep inwoners (2.500) die reeds een bijstandsuitkering ontvangen.</p>	<p>Met de verminderde inzet op een andere wijze contact en zicht houden op de inwoners die reeds een uitkering ontvangen met vooral aandacht voor problemen in hun situatie.</p>
	<p>Toename van het aantal jongeren dat zich meldt bij het Jongerenloket onder andere a.g.v. vroegtijdig stoppen met opleiding, verliezen arbeid, toename psychische klachten.</p>	<p>Jongeren door deze breuk in hun ontwikkeltraject heen helpen. Extra ondersteuning bieden voor deze jongeren o.g.v. onderwijs, arbeid en zorg etc.</p>
	<p>De Sw-doelgroep heeft een bovengemiddeld hoog risico. Dat heeft effect op de groep medewerkers en op het bedrijf.</p>	<p>Rekening houdend met alle RIVM maatregelen een veilige werkomgeving bieden aan de Wsw-doelgroep welke een zo'n maximaal mogelijke netto toegevoegde waarde opbrengt.</p>
	<p>Toenemende ondersteuning kinderen van ouders met laag inkomen vanwege het thuisonderwijs.</p>	<p>Bijdragen aan gelijkheid van kansen voor alle kinderen door de verstrekking van digitale middelen.</p>
	<p>Zelfstandig ondernemers en overbruggingsuitkering (Tozo).</p>	<p>Bijdragen aan continuïteit ondernemerschap door de financiële overbrugging.</p>
	<p>Verwacht verhoogd aantal inwoners met financiële problemen die een beroep moeten doen op de gemeentelijke schuldhulpverlening.</p>	<p>Inwoners vroegtijdig ondersteunen door inzet van de schulddienstverlening.</p>

	Wat <i>Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.</i>	Doel <i>Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.</i>
Welzijn en zorg Wmo	Wmo aanbieders die zoeken naar de betekenis van 1.5 meter voor het ondersteuningsaanbod.	Continuïteit van ondersteuning waarbij zowel de veiligheid van de klant als medewerker is gewaarborgd.
	Verwachte toename aantal kwetsbare mensen die (tijdelijk) een beroep moeten doen op de Wmo.	Inzicht krijgen in toename instroom Wmo a.g.v. corona.
	Geen of nauwelijks collectief vervoer Wmo Omnibuzz.	Veilig vervoer van kwetsbare groepen waarbij zowel de veiligheid van de klant als medewerker is gewaarborgd.
	Aanpassingen van de maatschappelijke opvang (MO).	MO 2.0. Een nieuwe manier van opvang bieden met een persoonsgerichte aanpak.
Jeugd	Het bieden van Jeugdhulp door aanbieders	Continuïteit van ondersteuning waarbij zowel de veiligheid van de klant als medewerker is gewaarborgd.
	Het opstarten van leerlingenvervoer nu scholen weer opengaan.	Leerlingenvervoer is weer gestart voor zowel het primaire (speciale) onderwijs als ook het voortgezette (speciale) onderwijs.
Voorliggend veld/preventie	Structurele subsidies aan professionele maatschappelijke organisaties welzijn, zorg en jeugd.	<ul style="list-style-type: none"> • Continuïteit van dienstverlening. • Professionele maatschappelijke organisaties stimuleren tot vernieuwing en digitalisering van hun aanbod (in het licht van de 1.5 meter).
	Bij verenigingen en vrijwilligersorganisaties die subsidie ontvangen van de gemeente zijn veel onzekerheden over voortbestaan.	Duidelijkheid (bieden) met betrekking tot de vaststelling van subsidies 2020 en de toekenning 2021.

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Welzijn en zorg

Gezondheid

Naast haar reguliere taken heeft de GGD extra taken gekregen, met name het uitvoeren van coronatesten en bijbehorend bron- en contactonderzoek.

GGD wordt in staat gesteld de benodigde inzet t.a.v. het testen en bijbehorend bron- en contactonderzoek te kunnen uitvoeren.

Programma Trendbreuk.
Preventiecoalitie CZ en gemeente.

Binnen de mogelijkheden van de 1.5 meter worden de projecten die onderdeel uitmaken van het programma Trendbreuk en de preventiecoalitie weer voortvarend opgepakt.

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Burger participatie

Er is sprake van een onderscheid tussen enerzijds inwonersparticipatie (betrekken inwoners bij gemeentelijk beleid) en anderzijds wijkgericht werken (initiatieven inwoners).

Huidige situatie

- Acties uit programma inwonersparticipatie en wijkgericht werken (andere dialogvormen en nieuwe doelgroepen) worden nu versneld uitgevoerd.
- Veel initiatieven, meer sociale cohesie.
- Digitaal i.p.v. fysiek samenkomen. In kleine groepen werkt het goed.
- Veel telefonisch/digitaal contact met inwoners/wijkplatforms.
- Nu ook andere doelgroep (jonge gezinnen/jongeren) makkelijker te bereiken.
- Ouderen zijn door corona digitaal vaardiger.
- Basiskennis opgedaan digitale participatie: beginspraak anders organiseren (digitaal)
- Informatiepunt Samen Sterk ingericht. Lijst met concrete inwonersinitiatieven.
- Omgevingsbeelden gemaakt.

Verwachte situatie:

- Beginspraak met grote groepen kan voorlopig nog niet: op zoek naar nieuwe manieren.
- Fysieke overleggen met wijkplatforms worden langzaam weer opgestart
- We blijven in contact (bijvoorbeeld wijkplatforms en inwonersinitiatieven o.a. tuinmandeals).

Bovenliggende doelstellingen:

- Een gemeentebestuur met en voor de inwoners
- Inwoners die zoveel mogelijk zelf organiseren en (mentaal) eigenaarschap hebben.

Concrete doelstellingen voor de komende tijd:

- Aansluiting blijven zoeken bij RIVM richtlijnen en als gemeente hierin het goede voorbeeld geven.
- Leren van elkaar en blijven experimenteren met verschillende corona-proof (online) participatiemogelijkheden (bijv. via Teams, via platform, via tuinmandeals).
- Zorgen voor elkaar door inwoners blijven stimuleren.
- Hetgeen we nu geleerd hebben en contacten die we hebben opgedaan vasthouden.
- Aansluiten bij bestaande technieken en tools en platforms/netwerken (bijv. Teams, Skype, Facebook).
- Jongere generatie makkelijk digitaal: vasthouden naar de toekomst.

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Onderwijs

Ouders hebben van maart tot juni betaald (ouderbijdrage) voor een dienst waar zij geen gebruik van konden maken.	Continuïteit van de kinderopvang, het mogelijk maken van noodopvang, én behoud van eigen plek in de kinderopvang.
Extra kosten voor noodopvang.	De noodopvang voor kinderen van wie één of beide ouders een cruciaal beroep hebben, is zonder extra kosten voor ouders.
Extra aanbod voor peuters met een indicatie voor voorschoolse educatie.	Extra ondersteuning te bieden vanwege achterstanden veroorzaakt door de sluiting van kindercentra vanwege COVID-19.
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's in het onderwijs (PO, SO, VO, VSO, MBO en volwasseneneducatie).	Extra ondersteuning te bieden vanwege achterstanden veroorzaakt door de sluiting van scholen vanwege COVID-19.
Veranderde rol leerplicht. De handhavende taak is op dit moment weggevallen. De focus ligt op de signalerende taak.	Voorkomen dat leerlingen (meer) achterstanden op gaan lopen en het volgen van onderwijs stimuleren.
Inhaalacties op het moment dat handhavende taak van leerplicht hervat wordt, naar verwachting na de zomer 2020.	Het recht van kinderen op onderwijs te verzekeren en te zorgen dat jongeren zodanig toegerust zijn met kennis en vaardigheden dat zij een zelfstandige plaats in de samenleving kunnen verwerven.
Verwachte toename van het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV-ers), onder andere als gevolg van verminderd contact met school, het stopzetten van stages en haperende knooppunten met hogere instroom in de uitkering tot gevolg.	Voorkomen dat jongeren school verlaten zonder een startkwalificatie.

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Accommodaties en vastgoed

Accommodaties

- Huidige situatie: op dit moment worden de activiteiten in een beperkt aantal gemeenschapshuizen geleidelijk hervat. Sommige verenigingen, met name senioren, durven niet terug te keren. Zij behoren tot kwetsbare groepen, waartoe een vitale samenleving nodig is om hen daarnaartoe terug te laten keren.
- Toekomstige situatie: de activiteiten in gemeenschapshuizen zullen vermoedelijk in 2020 en 2021 niet op het peil van vóór corona terug zijn. Dat zet de verenigingen en de accommodaties financieel onder druk.
- Bij verenigingen en vrijwilligersorganisaties die subsidie ontvangen van de gemeente zijn veel onzekerheden over voortbestaan.

- Accommodaties accommoderen maatschappelijke activiteiten. Als daar, als gevolg van corona, verandering ontstaat in de behoefte (minder of misschien juist meer m2) én meer ruimte per activiteit vanwege 1,5 m nodig is, gaan we bekijken of en zo ja, wanneer accommodaties kwantitatief / kwalitatief aan de maat zijn.
- Duidelijkheid (bieden) met betrekking tot de vaststelling van subsidies 2020 en de toekenning 2021.

Vastgoed

Kwijtschelding van huur voor 2 soorten huurders: maatschappelijke huurders en commerciële huurders met als gevolg derving van huurinkomsten.

- Maatwerk leveren aan die huurders die door de corona crisis in zwaar weer terecht dreigen te komen en hun activiteiten moeten stoppen en huurcontract moeten ontbinden.

Vastgoed

Weekmarkten dienen verplaatst te worden om te voldoen aan RIVM richtlijnen, dit heeft invloed op de inkomsten en de uitgaven van de gemeente.

- Veilige doorstroming van bezoekers reguleren waarbij standplaats van marktkramen wordt aangepast aan de 1,5 meter voorschriften.
- Bezoek aan marktkramen zelf reguleren zodat ook voor de kraam afstand wordt gehouden.

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Sport

<ul style="list-style-type: none"> De georganiseerde buitensport is weer opgestart voor jongeren t/m 18 jaar op 1,5 meter. Wedstrijden nog niet toegestaan. Daarbij is ook aandacht voor kinderen en jongeren die geen lid zijn van een sportvereniging. 	<p>Kinderen/jongeren laten bewegen en sporten.</p>
<p>Vanaf 1 juli mag iedereen weer buiten sporten op 1,5 m.</p>	<p>Georganiseerd sporten en bewegen weer mogelijk maken voor iedereen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Verenigingen hebben het zwaar omdat naast eventuele opzeggingen door leden, ook ander mogelijke inkomsten wegvallen, zoals de omzet van de kantine. Bovendien kunnen sponsors, vaak MKB, afhaken. De kans dat sport- en bestuurlijk kader na deze periode afhaakt is groot 	<p>Ondersteunen van (vitale) verenigingen om goed financieel stand te houden.</p>
<p>Bij verenigingen die subsidie ontvangen van de gemeente zijn veel onzekerheden over voortbestaan.</p>	<p>Duidelijkheid (bieden) met betrekking tot de vaststelling van subsidies 2020 en de toekenning 2021.</p>

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Fysieke leefomgeving en openbare ruimte

Algemeen

- De uitgebreidere ruimtelijke ontwikkelingen lopen in de planvorming vertraging op door moeilijkere communicatie tussen partijen en belanghebbenden.
- Verschillende ontwikkelaars geven ook aan vertraging op te lopen in de planvorming.
- In de procedure-fase is vertraging vanwege uitstel hoorzittingen bezwaarschriften.
- In sommige sectoren neemt de leegstand versneld toe vanwege meer thuiswerken en thuiswinkelen en door de huidige crisis en de economische effecten ervan.

Algemeen

- Dynamiek in de stad / ruimtelijke ontwikkeling op peil houden.
- Participatie in beleidsprocessen en ruimtelijke ontwikkelingsprocessen zoveel mogelijk doorgang laten vinden.
- Extra aandacht voor toenemende leegstand op die plekken waar dit de leefbaarheid van de omgeving onder druk zet.

Mobiliteit

- Meer fysieke ruimte nodig t.b.v. afstand houden.
- Ander gebruik van de openbare ruimte en verkeersmodaliteiten (minder reizen, meer lokaal en recreatief, meer fiets en auto, minder OV). Hierdoor op sommige plekken drukker en op andere plekken rustiger. Tegelijkertijd meer ruimte nodig vanwege 1,5m samenleving.

- De beschikbare openbare ruimte op drukke plekken (oa centra, scholen, ziekenhuizen, milieuparken), daar waar nodig, (tijdelijk) in te richten, zodat iedereen er volgens het nieuwe normaal gebruik van kan maken.

Woonomgeving

- Drukke in en meer behoefte aan lokale groengebieden ipv terras of evenement en ivm thuiswerken.
- Meer behoefte aan gezonde woning en goede buitenruimte.
- Luchtkwaliteit beter voor betere gezondheid en minder kwetsbaar voor corona.

- Drukke in parken, buurtgroen, buitengebied spreiden en intensiever gebruik mogelijk maken.

Fysieke leefomgeving en openbare ruimte

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Smart City	<ul style="list-style-type: none">• We wisten natuurlijk al dat we altijd verbonden zijn via het internet. Maar de coronacrisis heeft eens te meer aangetoond dat digitalisering steeds belangrijker en vanzelfsprekend wordt in ons werk. In de anderhalvemetersamenleving is thuiswerken zelfs de norm.	<ul style="list-style-type: none">• Versneld data inzetten om beleidskeuzes in deze dynamische wereld effectiever te kunnen maken.
Afval	<ul style="list-style-type: none">• Meer afvaldumpingen, nevenzettingen en drukte bij milieuparken.• Huidige cijfers: 20% meer huishoudelijk afval via containers en milieuparken.	<ul style="list-style-type: none">• Voorkomen verloedering / zorgen voor schone openbare ruimte ondanks toename afval.• Extra aandacht voor afvalpreventie en -scheiding.

Cultuur en evenementen

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Cultuurbedrijf De Domijnen kan na een sluiting van 11 weken een deel van haar activiteiten in beperkte vorm starten. Opening van theater en poppodium zijn afhankelijk van landelijke uit te werken protocollen. Door de beperkingen is er minder ruimte om eigen inkomsten te genereren. Inzet van vrijwilligers (vaak uit risicogroep) staat onder druk.

De belangrijkste negatieve effecten van de huidige beperkingen zijn dat de maatschappelijke rol van de bibliotheek niet ingevuld kan worden en dat de schouwburg en het poppodium niet rendabel geëxploiteerd kunnen worden.

Overige professionele instellingen (Laagland, Collegium ad Mosam) kunnen door coronamaatregelen hun activiteiten niet uitvoeren en daardoor minder ruimte om eigen inkomsten te genereren. Het Laagland heeft een groot deel van haar aanbod online beschikbaar gemaakt.

Door coronamaatregelen kunnen vrijwilligersorganisaties (Hafabra, zang, theater, heemkunde) sinds 1 juni onder beperkingen repeteren en daarmee hun activiteiten (deels) niet uitvoeren. Bij verenigingen en vrijwilligersorganisaties die subsidie ontvangen van de gemeente zijn veel onzekerheden over hun voortbestaan.

Bij Streekomroep Bie Os staat het genereren van eigen (reclame) inkomsten onder druk. Het maken van commerciële producties is door de beperkingen lastiger.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Het doel is dat de continuïteit van het cultuurbedrijf De Domijnen behouden blijft en dat zij een culturele programmering in aangepaste vorm aanbiedt. Wat dit in de praktijk betekent is sterk afhankelijk van de mate en snelheid waarin de huidige maatregelen worden afgebouwd (beperking 1,5 meter en reserveringen).

- Het in alternatieve vorm mogelijk maken van uitvoering van de activiteiten en repetities.
- Duidelijkheid (bieden) met betrekking tot de vaststelling van subsidies 2020 en de toekenning 2021.

Continuïteit van de streekomroep; zodat zij binnen de aangepaste maatregelen kan blijven voldoen aan de voorwaarden van de Mediawet (verzorging publieke media-aanbod binnen de Westelijke Mijnstreek).

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Cultuur en evenementen

Gemeentelijke evenementen

Door het landelijk verbod op meld- en vergunningplichtige evenementen gaan de Gelaender Kirmes en het Rosa Festival in 2020 niet door. Ook is besloten het Oktoberfeest 2020 te annuleren. Binnen de huidige maatregelen kan de Oktoberfeestkermis doorgaan. Voor Wëntjerdruim wordt er gezocht naar een alternatieve invulling passend bij de 1,5 meter samenleving. Binnen de 1,5 meter samenleving kunnen evenementen niet in dezelfde vorm als voorheen worden georganiseerd. Passend bij de maatregelen die na 1 juli gaan gelden wordt gezocht naar alternatieve invulling van de huidige evenementen.

Gesubsidieerde evenementen

Door het landelijk verbod op meld- en vergunningplichtige evenementen tot 1 september zijn externe evenementen die een gemeentelijke subsidie ontvangen geannuleerd of verzet naar 2021.

Nieuwe initiatieven

Er zijn diverse initiatieven van externe partijen passend binnen de huidige maatregelen; o.a. een samenwerking tussen ZOWonen en Fun Sensation en een alternatieve invulling van de Sint Rosaprocessie i.c.m. een openluchttheater-voorstelling op de Schootsvelden.

De wijze waarop op een verantwoorde manier kan worden teruggekeerd naar het 'nieuwe' normaal is in grote mate afhankelijk van de maatregelen en/of beperkingen die vanaf 1 juli gaan gelden op het gebied van evenementen. Het doel is om binnen de nieuwe af te kondigen maatregelen te gaan onderzoeken hoe de huidige evenementen dan georganiseerd kunnen worden. Als de eis van 1,5 meter afstand op langere termijn van kracht blijft zullen evenementen omgebouwd moeten worden naar een aangepaste opzet. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan coronaproof voorstellingen, openlucht optredens, inzet van digitale middelen e.d.

Het doel is om deze initiatieven binnen de huidige maatregelen mogelijk te maken. Door het ontwikkelen en uitvoeren van kleinschalige initiatieven worden lokale ondernemers en horeca gestimuleerd (zonder grote drukte aan te trekken). Dit draagt ook bij aan profilering van de stad.

	<p>Wat Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.</p>	<p>Doel Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.</p>
<p>Lokale economie en horeca</p>	<p>Looproutes voor winkelende bezoekers in het centrum.</p>	<p>Faciliteren van ieders veiligheid en gezondheid in de openbare ruimte.</p>
	<p>Verruiming van terrassen gemeentebreed.</p>	<p>Horeca faciliteren bij de (gedeeltelijke) heropening van de horeca.</p>
	<p>Hygiënemaatregelen in het centrum.</p>	<p>Faciliteren van ieders veiligheid en gezondheid in de openbare ruimte.</p>
	<p>Gastheren en gastvrouwen in het centrum tot in ieder geval 1 juli.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • faciliteren van ieders veiligheid en gezondheid in de openbare ruimte • bezoekers bewust maken van loopstromen; • monitoren drukte • aanvulling 'capaciteit' op handhaving en politie • Op basis van evaluatie inzet gastheren en gastvrouwen eventueel een vervolg hieraan geven.
	<p>Ontwikkeling Digitaal warenhuis Geleen Centrum.</p>	<p>Omzet verlies mede als gevolg van corona verminderen door digitalisering en innovatie bij huidige retail ondernemers in het centrum van Geleen te faciliteren.</p>
	<p>Fietsbezorgdienst Geleen.</p>	<p>Vermijden van drukte.</p>
	<p>Gemeentelijke belastingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitstel van betaling voor ondernemers tot 30 juni. • Geen precario over de maanden april en mei i.v.m. verboden openstelling Horeca in die maanden. • Toepassing hardheidsclausule st Joep en Paasmarkt, leges evenementen en april en mei precariobelasting. • Lagere opbrengsten toeristen- en parkeerbelasting. 	<ul style="list-style-type: none"> • Invordering weer opstarten. • Horeca faciliteren bij heropening terrassen. • Lagere opbrengsten worden opgevangen binnen bestaande budgetten. • Verwachte hogere oninbaarheid.
	<p>Uitstel huurbetaling van gemeentelijke panden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liquiditeit van ondernemers. • Eventueel maatwerk afspraken maken.

Lokale economie en horeca

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

<p>Openingstijden</p> <ul style="list-style-type: none"> Op enkele momenten (Goede Vrijdag na 19.00 uur, Hemelvaart en 2e Pinksterdag) is beperkte extra openstelling van winkels op verzoek gedoogd. 	<p>Mogelijkheid bieden tot het creëren van extra omzet.</p>
<p>Laden en lossen tijdvenster vergroten. Laden en lossen centrum Sittard.</p>	<p>Verruiming openingstijden supermarkten Markt Sittard veilig houden en winkelgebied Weren fietsers en scooters.</p>
<p>Taskforce MKB WM.</p>	<p>Het ophalen van wat speelt in het ondernemers- en onderwijsveld en delen van best practices.</p>
<p>Herstelplan post corona</p> <ul style="list-style-type: none"> Retail detailhandel (non-food) en horeca en toeristische sector worden hard geraakt Kantorenbehoefte benaderd door meer thuiswerken en digitaal ontmoeten. Arbeidsmarkt werklozen omscholen naar andere sectoren. Reshoring van de maakindustrie productie dichterbij huis. 	<p>Dempen economische effecten als gevolg van de door corona ontstane economische crisis.</p> <p>Stimuleren totstandkoming van een vitale, duurzame lokale economie.</p> <p>Goed monitoren van de ontwikkelingen.</p>
<p>Taskforce Toerisme – Uitvoeringsprogramma VTE voor de regio Zuid-Limburg.</p>	<p>Op basis van de Visie Vrijtijdseconomie Bestemming Zuid-Limburg 2030 versneld voor de regio een uitvoeringsprogramma opstellen. Inzetten en vasthouden aan de kracht van één regio.</p> <p>Klankbordgroep om gezamenlijk de belangen te vertegenwoordigen van VTE sector in Zuid-Limburg.</p>

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Veiligheid, toezicht en handhaving

<p>Veiligheidsbeeld (algemeen): De leefomgeving en daarmee ook het veiligheidsbeeld verandert als gevolg van de coronacrisis. De eerste effecten zijn waarneembaar. Naar verwachting gaat het om tijdelijke effecten.</p>	<p>Adequaat anticiperen op veranderingen/ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld en daarbij niet verslappen op de blijvend noodzakelijke veiligheidsaanpak.</p>
<p>Toezicht en Handhaving: Zo lang er corona-regels gelden zal toezicht op de naleving hiervan moeten plaatsvinden. Het toezicht (o.a. van de 1,5 mtr) is soms complex, levert veel vragen op van inwoners/ondernemers en noodzaakt soms maatwerk. Regie op dit noodzakelijke toezicht ligt bij de gemeente. Daarbij wordt tevens de beschikbare gemeentelijke toezicht/boa-capaciteit grotendeels ingezet voor handhaving van de regels (regionale noodverordening) en wordt tevens veel inzet gepleegd voor het beantwoorden van vragen hieromtrent. De impact van corona is derhalve behoorlijk op het toezicht en de handhaving.</p>	<p>Naast het toezicht en de handhaving op de corona-regels, ook de reguliere taakuitvoering Toezicht en Handhaving borgen (en ook achterstanden wegwerken) op thema's als overlast, illegale vestiging, ondermijning en afval. Al vóór de corona-regels werden noodzakelijkerwijs keuzes gemaakt i.v.m. de capaciteitsdruk. Keuzes die ook ten koste gingen van de doorontwikkeling op meer wijkgericht en preventief werken. Juist met het wijkgericht werken wordt bijgedragen aan de algehele leefbaarheid en het gevoel van veiligheid.</p>
<p>Uitvoeren werkzaamheden: Sommige (gemeentelijke) werkzaamheden binnen het thema Veiligheid, toezicht en handhaving worden regulier uitgevoerd, andere werkzaamheden vinden plaats op een andere manier en andere zijn tijdelijk opgeschort (geweest) (wijkacties, bedrijfsbezoeken etc.).</p>	<p>Met inachtneming van de geldende maatregelen, het (weer) uitvoeren van werkzaamheden, zonder verlies van doelmatigheid (o.a. signaalfunctie) en effect.</p>
<p>Veiligheidsregio Z-L: De inzet van de VRZL is op dit moment vrijwel volledig gericht op de corona-aanpak. Verwacht wordt dat, zolang corona onder ons is, de VRZL hier inzet op dient te plegen. M.a.w. v.w.b. de VRZL: extra taken door corona en minder uitvoering reguliere taken.</p>	<p>Als doel voor de VRZL: Naast de inzet gericht op de coronacrisis ook de 'reguliere' werkzaamheden/ acties borgen zoals die zijn opgenomen in het Beleidsplan 2020-2023 en specifieke evaluatie-documenten.</p>

Veiligheid, toezicht en handhaving

Wat

Schets kort de huidige situatie en de verwachte situatie.

Lokale crisisorganisatie:

Lokale crisisorganisatie:

Sinds begin maart is de lokale crisisorganisatie actief, die in afstemming met de VRZL werkt. In het begin van de crisis was de insteek van de werkzaamheden crisisgericht/acuter van aard.

Doel

Benoem de uitdagingen (doelen) om op een verantwoorde manier vanuit de crisisorganisatie terug te keren naar het nieuwe normaal.

Inmiddels is sprake van nafase/stabilisatie. De lokale crisisorganisatie routeert en draagt de noodzakelijke acties over aan de relevante vakteams.

Samenvatting

Het plan van aanpak richt zich op de middellange termijn, tot 2022. De ontwikkelingen in NL maar ook daarbuiten laten zien dat we er vanuit moeten gaan de komende anderhalf jaar in het teken blijven staan van corona. Weliswaar niet in termen van crisis, maar wel zodanig dat we rekening moeten blijven houden met een uitbraak. Dan hebben we zowel als gemeente als Rijk veel geleerd van de afgelopen maanden en weten we beter wat te doen. Echter ook dan zal er sprake zijn van improviseren en het bieden van maatwerkoplossingen. Het is helaas niet mogelijk om op dit moment een aanpak te formuleren die voor de komende anderhalf jaar vaststaat. Daarvoor is er sprake van teveel onzekerheden.

De uitwerking van de inhoudelijke thema's laat zien dat er sprake is van een aanpak korte termijn en langere termijn. De korte termijn aanpak bestaat uit:

- er veel pragmatisme en oplossingen in de reguliere uitvoering gevonden zijn en kunnen worden; mede door een goede communicatie enerzijds met onze inwoners, instellingen en bedrijven en anderzijds intern tussen medewerkers en bestuur;
- dat we als gemeente vooral inzetten op 'continuïteit' en 'mogelijk maken' waarbij de veiligheid dient te worden gewaarborgd;
- dat de kaders en de ruimte om te ondernemen (zowel commercieel als non-profit) nog voortdurend in beweging zijn;
- dat er sprake is van veel financiële onzekerheden waarop op dit moment nog geen antwoord mogelijk is, zowel binnen de reguliere middelenstromen (o.a.

tussen Rijk en gemeenten) en additionele financiële maatregelen door het Rijk;

- dat er sprake is van positieve (leer)effecten en er ook kansen zijn voor de toekomst.

Kansen voor de toekomst

Kijkend naar de toekomst en de toekomstvisie 2030 komen een aantal 'kansen' naar voren. Kansen die voortkomen uit wat we geleerd en gezien hebben de afgelopen maanden.

1. Het proberen te dempen van de economische crisis en tegelijkertijd vol inzetten op een nieuwe veerkrachtige lokale economie waarbij arbeidsmarkt, energietransitie, duurzaamheid en circulariteit op alle sectoren van toepassing zal zijn.
2. Leerwerkbedrijf ontwikkelen gericht op omscholing met een focus op de toekomstige arbeidsmarkt.
3. Integreeren en stimuleren van digitale vaardigheden in het onderwijs en bevorderen van digitale dienstverlening op het vlak van onderwijs, welzijn, gezondheid en zorg.
4. We zien weliswaar een negatief effect op de economie maar ook positieve effecten op het welzijn van mensen, mensen zijn weer meer thuis, hebben meer tijd voor elkaar, de gejaagdheid is afgenomen etc. Ook op het vlak van participatie zien we een grotere bereidheid en meer aandacht voor sociale contacten.

5. Meer oriëntatie op de eigen omgeving; de woonplek, de stad en de regio. We zijn weer een beetje verliefd op de plek waar we wonen. Gebruik dat en versterk dat, door mensen hiervan bewust te maken, investeringen hierop af te stemmen en zorg dat lokale ondernemers daar profijt van hebben.
6. Gezondheid krijgt meer aandacht, met name vanuit de fysieke leefomgeving. Meer focus op gezonde leefomgeving: huidige effecten benutten om structureel meer groen in en om de stad te realiseren en de woningvoorraad te transformeren irt gezondheid. Klimaatverandering zal ook gezondheid raken, meer hittegolven geven ook meer doden, opwarming kan op den duur leiden tot introductie van gevaarlijke ziekten (dengue, etc.).
7. Koppeling leggen met klimaatambities en versterking biodiversiteit. Versterking recreatieve routestructuren voor bevorderen bewegen in eigen woonomgeving.
8. Meer stimuleren van thuiswerken en meer stimuleren om gebruik te maken van de fiets. Dit zorgt voor meer ruimte in de openbare ruimte en een gezondere manier van leven en kan bijdragen aan gedragsverandering.
9. Digitalisering en smart-city: innovaties in de buitenruimte: door de coronacrisis is het besef versterkt dat technologische ontwikkelingen ook bij het inrichten en beheren van de fysieke

buitenruimte steeds belangrijker worden. Data-gestuurd beheer wordt de norm. Het helpt niet alleen om ons werk efficiënter en effectiever in te richten, maar ook beter aan te laten sluiten op het (veranderende) gebruik van de openbare ruimte. Het helpt ons ook bij de gevolgen van de klimaatverandering. Denk hierbij aan de snuffelfiets (luchtkwaliteit), het gebruik van vochtsensoren (droogte) en de slimme regenton (beter waterbeheer).

10. Afval: huidige focus op afval benutten om stap naar duurzame circulaire economie versneld te maken.

De komende anderhalf jaar blijft zeer dynamisch en vraagt om grote flexibiliteit, van de samenleving en ook van de gemeentelijke organisatie. Dit is niet nieuw, het is onze rol en verantwoordelijkheid als gemeente. Niet voor niets is opgavegericht werken in toenemende mate een leidend principe in hoe wij nadenken over de noodzakelijke ontwikkelingen in de samenleving en de positie die wij als gemeente daarin in nemen.

Centraal in de aanpak tot 2022

Communicatie en informatie is van groot belang. Wij staan altijd klaar en zijn gemakkelijk bereikbaar voor onze inwoners, instellingen en bedrijven.

Voor veel voorkomende vragen wordt een Q&A ingericht op de gemeentelijke website. Deze is dynamisch en wordt zodoende voortdurend bijgewerkt. Voor specifieke vragen bv op het vlak van sport,

accommodaties of belastingen, kan de inwoners/instelling een beroep doen op verantwoordelijk medewerkers. Hierbij maken we gebruik van bestaande contacten en netwerken, en voor zover deze nog niet bestaan worden deze (tijdelijk) vormgegeven. Daarnaast kunnen inwoners en instellingen uiteraard altijd contact opnemen met het KCC. Hiervoor wordt door Communicatie voor het KCC een trefwoordenlijst opgesteld voor verwijzing naar vakafdelingen of Q&A lijst.

Ook de Communicatie naar de raad wordt middels collegebrieven voortgezet en alle relevante informatie wordt op een plek verzameld en weergegeven.

De eindsituatie en de weg daar naar toe is onduidelijk. De gemeente past haar inzet hierop aan.

De crisisorganisatie wordt omgevormd tot een coördinatieteam voor de komende 1.5 jaar met de volgende opdracht:

- Inhoudelijk en financieel monitoren, rapporteren en besluitvorming faciliteren indien nodig;
- Faciliteren en waar nodig zorg dragen voor structurele afstemming en samenwerking (tussen medewerkers, managers, portefeuillehouders) aanvullend aan integrale managementverantwoordelijkheid concernbreed in het licht van (maatwerk)oplossingen, maatregelen en besluitvorming (besluitvorming die altijd in het college wordt gebracht, als voorstel dan wel ter informatie);
- Coördineren en verzorgen van gestructureerde informatieverstrekking en communicatie intern (organisatie-college-raad) en extern.
- Adviseren over afspraken lokaal versus regionaal en landelijk waar nodig.

Het coördinatieteam wordt aangestuurd door de directie. Het strategisch overleg van het cluster Beleid dient als klankbord en wordt op inhoud geraadpleegd. Daarnaast staat het coördinatieteam in directe verbinding met het college en legt alle coronagerelateerde informatie, vraagstukken, oplossingen en maatregelen voor aan het college.

Het team is een compact team dat wordt samengesteld uit coördinator, financiële adviseur, communicatie en ondersteuning.

Het team is er niet voor alle incidentele coronavragen en gaat deze ook niet beantwoorden. Dit doen primair de betreffende teams. De uitvoering van de maatregelen vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de teammanagers en hun wordt gevraagd dit structureel te borgen in de eigen bedrijfsvoering. Zodra medewerkers en teammanagers constateren dat er *een brede integrale afstemming* noodzakelijk is (*bestuurlijk dan wel ambtelijk*) om de voortgang te garanderen raadplegen zij het coördinatieteam en wordt hierin actie ondernomen.

Begrotingskader

Op dit moment is moeilijk in te schatten wat de gevolgen zijn van corona voor het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke financiën. Eerste inventarisaties zijn gemaakt maar bevatten ook de nodige onzekerheden. Dit omdat niet bekend is wat de duur en omvang van de crisis zal zijn. Er is wel landelijk compensatie voor onder meer gemeenten in het vooruitzicht gesteld, maar de manier waarop de verdeling van deze middelen gaat plaatsvinden

moet nog blijken. Aanname is dat met name 2020 en 2021 de jaren zijn waarin de effecten van corona het meest ingrijpend zijn en daarna een herstel van de maatschappij en economie aan de orde zal zijn. Geconcludeerd kan worden dat we niet weten hoe groot de invloed van corona op onze begroting zal zijn en we ook niet weten welke middelen beschikbaar zijn om de gevolgen van corona te dekken.

Binnen deze context worden voor de begroting de volgende kaders voorgesteld:

1. Lokale maatregelen met een financiële impact zijn volgend op dan wel complementair aan (steun)maatregelen van provincie, Rijk of brancheorganisaties. Gevolgen hiervan zijn te zien als autonome ontwikkelingen. Dit zijn alle zaken waar de gemeente geen invloed op heeft. De financiële gevolgen worden opgevangen binnen de middelen die het Rijk beschikbaar stelt als compensatie voor alle extra kosten en tegenvallende inkomsten. Voorbeelden zijn de tegenvallende parkeeropbrengsten en te verwachten nadelen in het sociaal domein door een hoger beroep op de bijstand en voorzieningen. Voor zover de rijkscompensatie onvoldoende is worden aanvullende kaders beschikbaar gesteld.
2. Naast het volgen van de landelijke en rijksmaatregelen kan het zijn dat er behoefte is om vanuit Sittard-Geleen aanvullende flankerende maatregelen te treffen. Stelling is dat we doen wat nodig is. In beginsel kan dit gebeuren vanuit twee invalshoeken: schade beperken of goede dingen vasthouden om ook blijvend anders te

gaan doen. Dit gebeurt op basis van maatwerk binnen de bestaande beleidskaders. Daarmee zijn zaken objectiveerbaar, is toepassing van het gelijkheidsbeginsel voldoende geborgd en is toetsing op misbruik of oneigenlijk gebruik mogelijk. Voor de dekking hiervan zijn eveneens aanvullende kaders nodig.

3. Om te kunnen voorzien in aanvullende begrotingskaders wordt gemeente breed geïnventariseerd welke middelen vrij vallen omdat door corona bepaalde activiteiten niet doorgaan en daardoor middelen vrij vallen. Deze vrijvallende middelen worden niet in de algemene reserve gestort maar in een afzonderlijke reserve waaruit de ongedekte middelen uit (1) en (2) gedekt kunnen worden. Dit gebeurt zowel voor 2020 als 2021. Voor 2021 geldt als uitgangspunt dat de trend uit 2020 wordt voortgezet. Dat betekent dat er vooralsnog van wordt uitgegaan dat zaken die in 2020 niet doorgaan ook in 2021 niet doorgaan. Mocht in de loop van de tijd anders blijken dan kunnen voor de uitvoering van activiteiten opnieuw middelen worden gevraagd.
4. Via de reguliere momenten van de p en c cyclus worden voorstellen uit bovenstaande 3 punten voortschrijdend gerapporteerd en vertaald in de begroting.